

Kalkyl för "Grön Omsorg"

Förklaringar och kommentarer

Inledning

Det här är ett kalkylunderlag gjort för dig som har tankar på att starta Grön omsorg på gården eller redan är igång. I den kan du göra beräkningar på verksamhetens lönsamhet.

Exemplet i kalkylen

Kalkylen är gjord utifrån en verksamhet som har totalentreprenad av daglig verksamhet på gården. Det innebär att du som företagare ansvarar för hela konceptet dvs. säljer en komplett omsorgstjänst som kommunen köper av gården. I den ingår omsorgskompetens både hos dig och eventuellt anställda, lokaler, aktiviteter, mat m.m. Kalkylen kan även användas för verksamhet som inte omfattar totalentreprenad.

Underlaget till kalkylerna och förklaringarna kommer från djupintervjuer med två företagare som bedriver Grön omsorg. Den ena har en totalentreprenad med daglig verksamhet för funktionshindrade, den andra har korttidsboende för barn och ungdomar med särskilda behov, dvs. boende på helger. Även material från upphandlingen av totalentreprenaden ligger till grund för kalkylunderlaget.

Bakgrund till förklaringar och kommentarer

Nedan kommer det att ges ett antal förklaringar och kommentarer som kan och bör beaktas vid upprättande av en kalkyl för Grön omsorg. De ger en fingervisning på vad som kan vara viktigt att tänka på och resonera kring utifrån din egen befintliga eller tänkta verksamhet.

Kalkylen behandlar resultatet i verksamheten och vilket överskott du får av jobbet som läggs ner. Överskottet ska täcka skatt och sociala avgifter samt de pengar du ska leva av om verksamheten bedrivs i enskild firma. Om verksamheten bedrivs i aktiebolagsform är du att anse som anställd.

Kalkylen behandlar inte likviditeten dvs. penningströmmarna i företaget, när det är dags för in- och utbetalningar och att det finns täckning av likvida medel vid betalning.

Det finns tre kalkylblad för Grön omsorg:

- **Grunddata**
- **Ersättning per månad**
- **Ersättning per dag**

Kalkylblad Grunddata

Inmatning sker i blå fält. Vita fält är summeringar och uträkningar som du sedan använder dig av i kalkylbladen "Ersättning per månad" och "Ersättning per dag".

- Antal vårdtagare

Hur många vårdtagare är det möjligt att verksamheten kan klara av? Vad krävs gällande personal, lokaler mm. Gäller det vårdtagare med funktionshinder kategoriseras de ofta i olika ersättningsnivåer. Hur dessa nivåer ser ut är relaterat till aktuell kommun. Ofta är vårdtagare med högre ersättning mer krävande till följd av sina handikapp.

- Dagar per månad

Hur många dagar per månad kommer vårdtagarna att vara på plats? Är de där varje arbetsdag eller rör det sig enbart om vård på helger? Får företaget betalt för årets alla månader eller enbart de dagar som vårdtagarna är på plats? I genomsnitt räknar man en heltid på 21-22 arbetsdagar per månad.

- Lön kr/månad

Kommer det att behövas anställd personal? Vilken är deras månadslön innan skatt? Hur hanteras sjukfrånvaro och utbildningsdagar? Kan du lätt hitta reservpersonal eller anlita bemanningsföretag?

Driver du ett aktiebolag ska din lönekostnad ingå i kalkylen på samma vis som för de anställda. Driver du en enskild firma ska överskottet på sista raden täcka det du behöver leva av. Överskottet kan du räkna fram i kalkylblad "Ersättning per dag eller månad".

- Sociala avgifter

På den lön som betalas ut ska sociala avgifter betalas. Arbetsgivaravgift, 2007 är den 32,42% förutom i vissa regioner i Norra Sverige samt för ungdomar födda 1982-88, där nivån är lägre. Aktuella sociala avgifter mm hittas på www.skatteverket.se.

- Övriga lönekostnader

Betalas någon lönebikostnad såsom pensionsförsäkringspremier eller liknande?

- Investerat kapital och lånat kapital

Hur mycket kapital behövs för investeringar? Är det eget eller lånar vi upp kapital? Gör vi byggnadsinvesteringar? Köper vi egen bil, djur mm? Om vi hyr/leasar dessa poster matar vi in uppgifterna på kalkylbladet "Ersättning per månad eller dag" istället för kalkylblad "Grunddata".

- Avskrivningstid

Hur snabbt skriver företaget av det investerade kapitalet? När är det dags att återinvestera? Hur lång planeringshorisont har verksamheten? Det viktiga är att försöka bedöma hur snabbt sakerna slits, ta kostnaden för investeringen när den uppstår. Avskrivningstiden bör motsvaras av samma amorteringstid på lånet, det vill säga när föremålet är "slut" är också skulden borta.

Om man ev. i framtiden upphör med verksamheten ska inte alltför stora kostnader finnas kvar i form av oavskrivna investeringar. Därför bör man inte ha mer än 10 års avskrivningstid på någon investering.

- Räntesats

Här får man utgå från de räntesatser man tror att företaget kan låna pengarna till. Det är viktigt att ta lite höjd, dvs. högre ränta än vid utgångsläget, för eventuella ränteuppgångar. Det är aldrig fel att pröva/simulera utfallet av olika förutsättningar, vilket lätt görs i kalkylen.

- Administration

Kostnader för administration består bland annat av telefon, dator, kontor, post, bokföring och bokslut. Kostnaderna påverkas mycket av hur företaget agerar och planerar sin verksamhet, det gäller att göra rätt saker vid rätt tidpunkt. Är det till exempel mer kostnadseffektivt att köpa en bokföringstjänst än att göra den själv?

- Försäkringar

Försäkringskostnaderna inbegriper försäkringar för fastighet, om vi äger den, annars för inredning och inventarier. Krävs försäkring för vårdtagarna eller står t.ex. kommunen för den delen? Finns en personal- och ersättareförsäkring? Gör en total översyn av det försäkringskydd som krävs!

- Tillstånd - och tillsynsavgifter

Finns det några årliga återkommande tillstånds- och tillsynsavgifter? Kontrollera med kommunen, länsstyrelsen och brandförsvaret. Exempel på avgifter kan vara livsmedels- och djurtillsyn.

Kalkylblad "Ersättning per månad" och "Ersättning per dag"

I de här kalkylbladen kan du räkna ut kostnaderna per vårdtagare, antingen per månad eller per dag. Eftersom posterna är desamma i de båda kalkylbladen ges här gemensamma förklaringar och kommentarer. Vissa poster hämtas från kalkylblad "Grunddata" och fördelas per vårdtagare/månad/dag.

Inmatning sker i blå fält. Vita fält är summeringar och uträkningar.

- Personal

Från kalkylblad "Grunddata" summeras lön inklusive sociala avgifter och övriga lönekostnader och fördelas per vårdtagare i kalkylbladen "Ersättning per månad/dag". Kom ihåg att beakta kostnaden för sjukfrånvaro, utbildningsdagar och ersättningsarbetskraft.

- Utbildning

Vilket behov av kompetenshöjning och vidareutbildning finns? Vad kostar utbildningarna och hur ofta ska personalen gå utbildningar?

- Personal övrigt

Kommer företaget att hålla med kläder till personalen? Annat?

- Ägd lokal

Under ägd lokal har kostnaden för byggnationen tagits med i form av ränta och avskrivning på lånat kapital samt avskrivning på egna medel. Se kalkylblad "Grunddata".

OBS! Det är viktigt att avskrivningstiden läggs in, annars räknas ingen kostnad fram. Dock har ingen ränta beräknats för egna medel som satsas i investeringen utan överskottet på sista raden ska täcka detta.

Satsar vi egna medel krävs det att vi får en avkastning på detta utöver den egna uttaget. Exempel: vill jag ta ut 10 000 kr i lön per månad, före skatt och sociala avgifter (enkelt räknat uppgår dessa poster till lika stor del som lönen, d v s ytterligare 10 000 kr) samt 5 procents ränta på investerat belopp om 200 000 kr krävs att verksamheten alstrar knappt 10 850 kr.

- Hyrd lokal

Kommer verksamheten att bedrivas i hyrda lokaler anges hyran i markerad ruta för detta.

- Driftskostnad, lokal

I båda fallen ägd eller hyrd lokal finns det driftskostnader som ska tas med. Dessa inkluderar oftast värme, vatten, renhållning och el. Vid hyrd lokal bör det beaktas om värme och el ingår eller inte.

- Underhåll, lokal

Underhåll är en svårbedömd post som måste bedömas utifrån fall till fall.

- Transporter

Transporter avser inköpt tjänst för vårdtagarna i form av bil/buss för resor vid utflykter och studiebesök. Annat att ta hänsyn till är hur

vårdtagarna kommer till verksamheten. Står kommunen för det eller inte? Måste vårdtagarna hämtas och hur ska det i så fall ske? Genom egen bil eller inköpt tjänst?

- Eget fordon

Posten eget fordon avser kapitalkostnaden för lånat och eget kapital som i fallet med lokaler som ägs, se kalkylblad "Grunddata".

- Driftskostnad, fordon

Driftskostnad för fordon inkluderar skatt, försäkring, däck, leasing och service. Se till så att alla poster kommer med, det är dyrt med bil/buss.

- Drivmedel

Glöm inte bort att beräkna kostnaden för drivmedel. Hur många mil körs fordonet samt vilken bränsleförbrukning har det? Kanske är det bättre att hyra bilen/bussen de gånger den behövs. Prova/simulera effekterna med hjälp av programmet.

- Arbetsmaterial

Behövs arbetsmaterial för vårdtagarna och vad går åt? Papper, pennor, konstnärligt eller hantverk beroende på vilken inriktning som väljs? Vad kommer det att kosta. Behövs "skyddskläder" till vårdtagarna?

- Mat

Vad kostar den dagliga verksamheten i form av mat? Köps och lagas maten på plats (eventuella tillstånd) eller hämtas den från någon skola/restaurang i närheten?

- Djur, inköp

Posten djur, inköp, avser kapitalkostnaden för lånat och eget kapital som i fallet med lokaler och eget fordon som ägs, se kalkylblad "Grunddata".

Hur många djur ska verksamheten ha och vilka olika sorters djur ska det vara? Här räknar man bara med de djur som används i omsorgsverksamheten.

- Djur, foder

Hur mycket foder går åt? Produceras eget foder och vad beräknas det kosta att ta fram? Eller köps allt foder in? Utgå från att djuren ska få sin kostnadstäckning från verksamheten. Eventuell övrig verksamhet där de kan vara delaktiga är enbart pluspengar.

- Administration

Kostnaderna inmatade i kalkylblad "Grunddata" fördelas per vårdtagare/månad/dag.

- Försäkringar

Kostnaderna inmatade i kalkylblad "Grunddata" fördelas per vårdtagare/månad/dag.

- Tillstånd - och tillsynsavgifter

Kostnaderna inmatade i kalkylblad "Grunddata" fördelas per vårdtagare/månad/dag.

- Övrig investering

Om någon investering som inte passar in under de andra posterna faller beloppet ut här fördelat per vårdtagare/månad/dag.

- Övrigt

Övrigt inkluderar poster som inte beaktats ovan och är en slags "säkerhetspost".

- Netto

Summering av samtliga kostnader i kalkylen per vårdtagare och månad.

- Rekommenderat pris

Netto enligt ovan, samt en vinstmarginal på 30 procent, allt för att ta höjd så att verksamheten inte ska hamna för lågt lönsamhetsmässigt.

- Vårt pris:

Här sker en egen inmatning av vad verksamheten behöver ha för inkomster för att få täckning för kostnaderna samt vinst.

- Täckningsbidrag per vårdtagare

Täckningsbidraget visar på resultatet av Vårt pris minus Netto, dvs. den framräknade kostnaden för varje vårdtagare.

- Täckningsbidrag totalt

Här summeras antalet vårdtagare och multipliceras med Täckningsbidrag per vårdtagare som räknats fram i posten ovan. Täckningsbidrag totalt ska ge ersättning för den egna arbetsinsatsen samt ränta på det egna kapitalet som satsats i verksamheten.

- Täckningsgrad

Täckningsbidraget per vårdtagare dividerat med Netto utgör grunden för Täckningsgraden. Värdet varierar stort beroende på de olika parametrarna. Det bör dock vara minst 20 % för att säkerställa en godtagbar lönsamhet. Den är dock underordnad Täckningsbidrag totalt som i reda pengar utgör vad du får över.